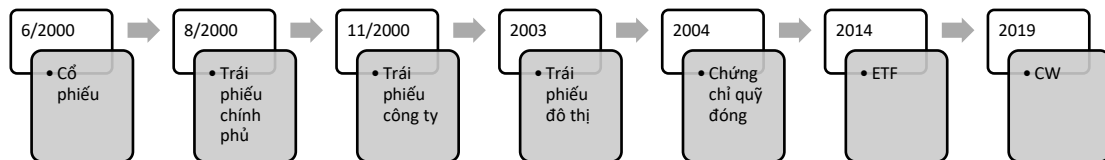

PHÁT TRIỂN SẢN PHẨM MỚI QUA 20 NĂM

Hai mươi năm vận hành thị trường, phát triển sản phẩm mới luôn là định hướng dài hạn mà HOSE luôn hướng đến nhằm tạo dựng một thị trường chứng khoán đa dạng về sản phẩm, tiệm cận với xu thế phát triển chung của các thị trường chứng khoán quốc tế. HOSE đã tiên phong nghiên cứu và triển khai nhiều sản phẩm chứng khoán và nghiệp vụ mới từ đơn giản đến phức tạp nhằm phù hợp với điều kiện phát triển thị trường và nhu cầu ngày càng đa dạng của nhà đầu tư.

Khởi điểm với 02 mã cổ phiếu niêm yết vào tháng 7/2000, tiếp theo là trái phiếu chính phủ vào tháng 8/2000 và trái phiếu công ty vào tháng 11/2000 khi thị trường mới đi vào hoạt động, HOSE đã lần lượt triển khai niêm yết trái phiếu đô thị vào năm 2003, chứng chỉ quỹ đóng vào năm 2004. Cấu trúc sản phẩm niêm yết của HOSE ngày càng hoàn thiện và tiệm cận hơn với xu hướng quốc tế khi tiếp tục phát triển và niêm yết các dòng sản phẩm cấu trúc tiên tiến như chứng chỉ quỹ hoán đổi danh mục (năm 2014) và chứng quyền có bảo đảm (năm 2019).

Hình 1: Sự phát triển các sản phẩm, nghiệp vụ mới của HOSE từ năm 2000 - 2020

Chứng chỉ hoán đổi danh mục ETF – kỳ vọng thu hút dòng vốn đầu tư thụ động

Đi cùng với xu hướng đầu tư thụ động đang tăng trưởng nhanh trên toàn cầu, vào tháng 10/2014, HOSE đã đưa lên niêm yết chứng chỉ quỹ ETF đầu tiên - VFMVN30 do CTCP Quản lý quỹ đầu tư Việt Nam (VFM) quản lý. Qua gần 4 năm vận hành và phát triển, SGDCK TP.HCM tiếp tục chào đón chứng chỉ quỹ ETF thứ hai SSIAM VNX50 vào tháng 10/2017. Từ năm 2019, với chủ trương phát triển các chỉ số đầu tư nhằm đáp ứng nhu cầu thiết kế sản phẩm ETF của các Quỹ, số lượng quỹ ETF chào bán và dự kiến niêm yết trên Sở có xu hướng gia tăng. Quỹ ETF SSIAM VNFN LEAD được niêm yết trên HOSE ngày 18/3/2020, quỹ ETF VFMVN Diamond, cũng như nhiều Quỹ ETF khác đang trong quá trình chuẩn bị chào bán và niêm yết tại HOSE sẽ gia tăng cơ hội và đa dạng sản phẩm đầu tư trên thị trường.

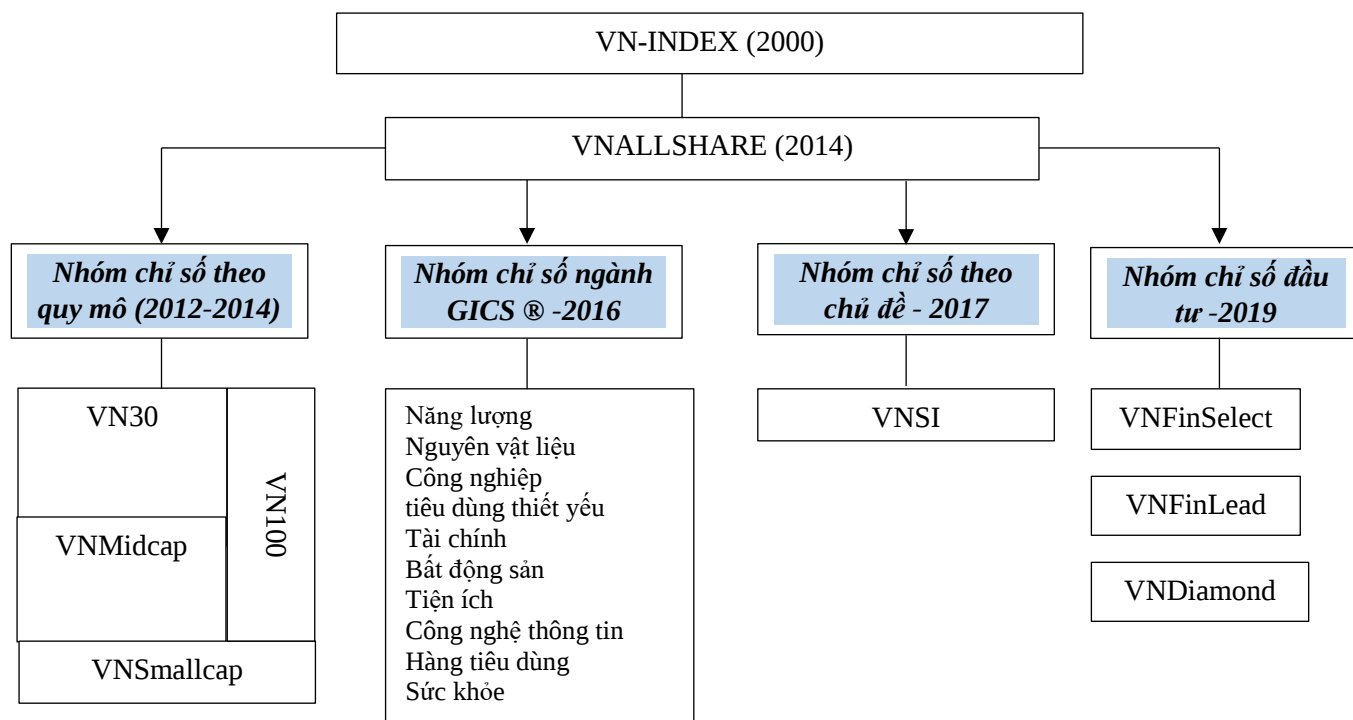
Tính đến gần cuối tháng 3/2020, tổng giá trị tài sản đang quản lý của các quỹ ETF nội địa tại Việt Nam đạt hơn 5165 tỷ đồng (tương đương gần 225 triệu USD), tăng 25 lần so với thời điểm mới triển khai thị trường vào năm 2014. Xét riêng quy mô của quỹ ETFVFMVN30 của VFM chiếm tỷ trọng hơn 93% tổng giá trị tài sản ròng toàn thị trường ETF, trong đó nhà đầu tư nước ngoài cũng chiếm ưu thế trong tỷ lệ góp vốn vào quỹ với hơn 70% nhà đầu tư đến từ Hàn Quốc, còn lại là từ Hồng Kông, Thái Lan, Singapore, Châu Âu, Mỹ. Đặc biệt, các nhà đầu tư tại Thái Lan hoặc Hàn Quốc có thể đầu tư gián tiếp vào chỉ số VN30 thông qua các sản phẩm niêm yết tại các thị trường này như: sản phẩm DR dựa trên tài sản cơ sở là quỹ nội ETFVFMVN30 niêm yết trên Sở GDCK Thái Lan hoặc quỹ KIM KINDEX Vietnam VN30 ETF niêm yết trên Sở GDCK Hàn Quốc.

Chứng quyền có bảo đảm – làn gió mới cho nhà đầu tư ưa thích rủi ro

Ngày 28/06/2019, sản phẩm chứng quyền có bảo đảm (CW) được chính thức triển khai tại HOSE, đánh dấu cột mốc phát triển của TTCK với sự ra mắt của một sản phẩm cấu trúc mới dành cho các nhà đầu tư có khẩu vị rủi ro cao bên cạnh các sản phẩm truyền thống là cổ phiếu, trái phiếu và chứng chỉ quỹ. Sau hơn 06 tháng đi vào hoạt động từ 28/06/2019 đến 31/12/2019, đã có 61 mã CW của 8 CTCK phát hành trên 19 mã cổ phiếu cơ sở. CW đã từng bước thu hút được sự quan tâm của nhà đầu tư với tổng khối lượng giao dịch CW bình quân hàng ngày đạt hơn 2,87 triệu), với giá trị giao dịch bình quân hàng ngày là 7,18 tỷ đồng. Sự triển khai của sản phẩm cũng giúp nâng cao doanh thu và năng lực nghiệp vụ của các CTCK thành viên, góp phần tích cực trong việc gia tăng thanh khoản cho thị trường cổ phiếu cơ sở và hoàn thiện cấu trúc thị trường.

Bộ chỉ số HOSE-Index – chỉ báo thị trường, đáp ứng nhu cầu đa dạng hóa sản phẩm

Đóng góp không nhỏ vào việc phát triển đa dạng sản phẩm mới không thể không kể đến vai trò của các bộ chỉ số. Bên cạnh việc cung cấp các thông tin và chỉ báo hiệu quả đầu tư cho toàn thị trường, HOSE cũng hướng đến việc xây dựng các chỉ số “mang tính đầu tư được” để làm tài sản cơ sở cho các sản phẩm cấu trúc và phái sinh. Tính đến nay, HOSE đã xây dựng và tính toán hơn 30 chỉ số (cả chỉ số tổng thu nhập) với các nhóm chỉ số theo quy mô vốn hóa, chỉ số ngành, chỉ số phục vụ đầu tư nhằm phục vụ nhu cầu đa dạng của thị trường. Ngoài ra, HOSE còn phối hợp với HNX xây dựng bộ số chung giữa 2 Sở (VNX-Index), ra mắt chỉ số VNXAllshare vào năm 2016 và tiếp theo đó là chỉ số VNX50 – top 50 cổ phiếu lớn của toàn thị trường.

Hình 2: Cấu trúc bộ chỉ số HOSE-Index

Các chỉ số HOSE xây dựng mang lại nhiều giá trị sử dụng trên thực tiễn. Tính đến cuối tháng 3/2020, nhiều Quỹ đầu tư đã phát triển sản phẩm tham chiếu trên các chỉ số của HOSE như: chứng chỉ quỹ hoán đổi danh mục (ETF) tham chiếu trên chỉ số VN30 và

VNDiamond của CTQLQ Việt Nam (VFM), trên chỉ số VNX50 và VNFinLead của CTQLQ SSI (SSIAM). Ngoài ra, một số Quỹ khác cũng đang dự kiến triển khai ETF trên các chỉ số như VN30, VN100, VNSI. Không dừng lại ở phạm vi trong nước, chỉ số VN30 còn được các Quỹ đầu tư ngoại quan tâm. Tháng 7/2016, Quỹ KIM KINDEX Vietnam VN30 ETF đã niêm yết trên Sở GDCK Hàn Quốc sử dụng tài sản cơ sở là quỹ ETF VFMVN30 do Công ty CP Quản lý Quỹ đầu tư Việt Nam (VFM) đang quản lý. Cuối năm 2018, một chứng chỉ lưu ký (DR) niêm yết trên Sở GDCK Thái Lan với tài sản cơ sở là chứng chỉ quỹ ETF VFMVN30. Chỉ số VN30 cũng là tài sản cơ sở của thị trường hợp đồng tương lai trên chỉ số tại Việt Nam. Các cổ phiếu trong chỉ số VN30 còn là cơ sở để lựa chọn các cổ phiếu đủ tiêu chuẩn để phát hành chứng quyền có bảo đảm trên cổ phiếu.

Bên cạnh nghiên cứu triển khai sản phẩm mới, HOSE cũng tiên phong đề xuất triển khai nhiều giải pháp, vận dụng sáng tạo nhằm thực tiễn hóa chính sách của Chính phủ. Năm 2005, HOSE đã đề xuất giải pháp thực hiện đấu giá bán cổ phần của các doanh nghiệp nhà nước cổ phần hóa qua Sở giao dịch chứng khoán với cuộc đấu giá đầu tiên và thành công của Vinamilk, tạo nền tảng cho các cuộc đấu giá thành công tiếp theo của nhiều doanh nghiệp, tập đoàn, tổng công ty lớn, đóng góp vào việc thực hiện kế hoạch tái cấu trúc doanh nghiệp nhà nước của Chính phủ. Tìm kiếm cơ chế nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho nhà đầu tư nước ngoài khi giao dịch các cổ phiếu hết room, từ năm 2012, HOSE đã nghiên cứu đề xuất giải pháp chứng chỉ lưu ký không có quyền biểu quyết (NVDR) trình UBCK và tiếp tục đề xuất giải pháp hoàn thiện đề án vào năm 2019.

Trong thời gian tới, HOSE tiếp tục nghiên cứu đa dạng hóa các sản phẩm niêm yết theo lộ trình phát triển sản phẩm mới, phát triển sản phẩm ETF phức hợp, mở rộng CW trên chỉ số, CW bán, nghiên cứu phân bổ các doanh nghiệp niêm yết, các giải pháp hỗ trợ vốn cho các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo thông qua thị trường vốn, đưa thị trường chứng khoán Việt Nam tiệm cận hơn với các thị trường khu vực.